Ügyszám: 467/K/2009-3.

Tisztelt […]!

Az Adatvédelmi Biztos Irodájához küldött beadványukra, melyben a […] Szövetkezet Elnöke által a társasházukban kiépített kamerarendszer kapcsán kéri állásfoglalásomat, az alábbiakban válaszolok.

Az Ön által kifogásolt eljárás nem ismeretlen előttem, három panaszbeadvány már érkezett, melyben a panaszosok hasonló aggályaikat fogalmazták meg.

A panaszbejelentések alapján tájékoztattam a lakásszövetkezet elnökét arról, hogy a törvényi felhatalmazás hiányában az adatkezeléshez az érintettek hozzájárulására van szükség: minden lakónak szükséges a hozzájárulása ahhoz, hogy a közös használatú magánterületen, mint amilyenek a garázs, illetve a bejárati ajtók előtti tér, képfelvételeket rögzíthessen a rendszer.

Megkeresésemre küldött válaszlevelében a szövetkezet elnöke tájékoztatott arról, hogy a lakásszövetkezet közgyűlése jelentős számú többségi „igen" szavazattal elfogadta a közbiztonság fenntartása érdekében szükségesnek mutatkozó kamerarendszer kiépítésének lehetőségét.

Tájékoztatott továbbá arról, hogy az adatkezeléshez szükséges nyilvántartási bejelentést irodámhoz megtette, valamint a kamerák jogszerű használatához szükséges adatkezelési szabályzatot megalkotta. A kamerafelvételeket kizárólag bűncselekmény elkövetése esetén használják fel úgy, hogy azt a rendőrségnek a nyomozás sikeres lefolytatása érdekében átadják. Egyéb esetben a rögzített felvételek 3 naptári napon belül törlésre kerülnek.

A fentieket is figyelembe véve a lakásszövetkezet elnökének küldött újabb levelemben leírtam, hogy álláspontom a kérdést illetően nem változott.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. § 1. pontja szerint „személyes adat: bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés". Ugyanezen paragrafus 9. pontja alapján adatkezelésnek minősül az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala stb. E rendelkezésnek megfelelően személyes adat valamely természetes személyről készült képfelvétel, illetve ilyen felvétel készítése, rögzítése adatkezelésnek minősül.

A kamerás megfigyelés útján tehát számos személyes adat birtokába jut a megfigyelő rendszer üzemeltetője (ki mikor hagyja el a házat, mikor érkezik vissza, kivel, egészségi állapotra vonatkozó adatokat ismerhet meg stb.), így a rögzítés révén adatkezelővé válik, tevékenysége az Avtv. fogalomrendszerében a fentiek szerint adatkezelésnek minősül. Az Avtv. 3. § (1) bekezdése alapján személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény, vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete elrendeli. Sem a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény, sem a lakásszövetkezetekről szóló 2004. évi CXV. törvény nem tartalmaz olyan rendelkezést, mely a társasház vagy lakásszövetkezet képviseletét ellátó személyt vagy mást arra hatalmazna fel, hogy a társasház területén, illetve az oda vezető úton megfigyelést végezzen. Ilyen rendelkezés más hatályos jogszabályban sem lelhető fel.

Törvényi felhatalmazás hiányában az adatkezeléshez az érintettek hozzájárulására van szükség: minden lakónak szükséges a hozzájárulása ahhoz, hogy a közös használatú magánterületen, mint amilyenek a garázs, illetve a bejárati ajtók előtti tér, képfelvételeket rögzíthessen a rendszer, valamint jól látható, még a belépés előtt elolvasható helyre el kell helyezni azt a figyelmeztetést, hogy az adott terület kamerával megfigyelt. Ezenfelül tájékoztatást kell adni az érintett kérésére legalább a következő körülményekről: az adatkezelés céljáról, az adatok tárolásának idejéről és módjáról, az adatkezelő személyéről, elérhetőségéről, valamint az érintett azon jogáról, hogy az adatkezelőtől tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti a róla készült felvétel törlését,

illetve tájékoztatni kell jogorvoslati lehetőségeiről is. Fontos még, hogy a kamera látómezeje nem irányulhat közterületre.

A képeket az Avtv. 5. §-ában megfogalmazott célhoz kötöttség elvére figyelemmel csak az adatkezelés céljának (a közös használatú területek biztonsága) megvalósulásához szükséges ideig lehet kezelni: ez tehát azt jelenti a gyakorlatban, hogy amennyiben bűncselekményt, vagy egyéb olyan cselekményt nem rögzít a kamera, amely a felvétel megőrzését a biztonsági szempontok érvényesítése miatt szükségessé tenné, úgy azokat ésszerűen rövid határidőn belül törölni kell.

Az adatkezelésre az a személy jogosult, akit a lakók erre felhatalmaztak, e felhatalmazás során is szükséges minden tulajdonos hozzájárulása az adatkezelő kijelöléséhez. Az adatkezelő személyének kijelölésén felül célszerű az adatkezeléssel kapcsolatos egyéb kérdéseket is adatkezelési szabályzatban rögzíteni.

Az Avtv. 28. §-ban foglaltak szerint a kamerákat elhelyezőket, mint adatkezelőket bejelentési kötelezettség is terheli, melynek értelmében a személyes adatokat kezelő adatkezelő köteles e tevékenysége megkezdése előtt az adatvédelmi biztosnak nyilvántartásba vétel végett bejelenteni a törvényben meghatározottakat. Ezen bejelentést a lakásszövetkezet elnöke megtette, ez a nyilvántartás azonban nem konstitutív, vagyis kizárólag magával a bejelentés megtételével nem válik az adatkezelés jogszerűvé.

Mindezeket figyelembe véve az Avtv. 23-27. §§-aiban biztosított jogkörömben eljárva felszólítottam az elnököt, hogy a jogellenes adatkezelést szüntesse meg, azaz szereltesse le a kihelyezett kamerákat, illetőleg a rögzített felvételeket semmisítse meg.

A fentieken túlmenően tájékoztatom Önt arról, hogy amennyiben a kamerarendszert mégis kiépítik lakóközösségükben, úgy az Avtv. 17. §-a alapján bírósághoz fordulhat. Ebben az esetben a bíróság soron kívül jár el, és a perben követelheti a jogellenes adatkezeléssel okozott kára megtérítését is. Lehetősége van arra is, hogy jogait a Polgári törvénykönyv (Ptk.) alapján érvényesítse, személyhez fűződő jogai megsértése miatt. Ebben az esetben a Ptk. 84. §-ában foglalt igényeket támaszthatják:

- követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;

- követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;

- követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;

- követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését, illetőleg jogsértő mivoltától megfosztását;

- kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

Ha a jogsértés nagyobb súlyú, büntetőfeljelentés is tehet. Az adatkezelés csak akkor minősül bűncselekménynek, ha az adatkezelés jelentős érdeksérelmet okozott.

Budapest, 2009. március 14.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András